

Disclosure

(Potentiële)
belangenverstrengeling

Geen

Voor bijeenkomst mogelijk
relevante relaties met bedrijven

n.v.t.

Sponsoring of onderzoeksgeld
Honorarium of andere (financiële)
vergoeding

n.v.t.

Aandeelhouder

Andere relatie, namelijk...

The logo consists of a dark brown circle containing the word "radar" in a white, lowercase, sans-serif font.

ondersteunt mensen
met een beperking

BELEID KINDERWENS & OUDERSCHAP RADAR

John Soons
arts/medisch adviseur **RADAR**

radar

Situatie 2006

1. **Ontmoedigingsbeleid** (o.b.v.: ‘In gezinnen met VB-ouders is het enkel kommer en kwel’)
2. **Ministerie van VWS geeft opdracht voor een inventariserend onderzoek (2005)**
3. **Studie UvA/VU “Samenspel van factoren”** (doel: feitelijke informatie over ouderschap bij mensen met VB)

“Samenspel van Factoren”

- 1549 gevallen VG (licht/matig) ouderschap
- Ouderschap: ‘goed genoeg’ (geen bemoeienis RvdK),
‘problematisch’
‘tekortschietend’ (verwaarlozing/mishandeling)
- Uitkomst: 33% ‘goed genoeg ouderschap’
beschermende factoren (begeleidbaarheid,
ondersteunend netwerk, zelf uit ‘warm nest’)
risicofactoren (sociaal-emotionele beperkingen, beperkt
sociaal netwerk, schulden)

Drie keuzemogelijkheden voor beleid

- Ontmoedigen
- Toelaten
- Adviseren en ondersteunen

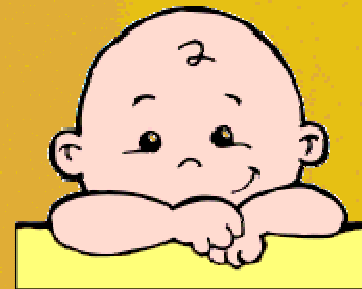

Radars: Adviseren en ondersteunen

- Kinderwens wordt serieus genomen
- Open benadering (vertrouwensband)
- Advisering en ondersteuning op basis van toetsing ouderschapscompetentie (balansmodel)

PROTOCOL

1. Advisering betreffende kindervens
2. Het begeleiden van zwangerschap
3. De begeleiding na de geboorte

radar

Momenten in praktijk: kinderwens

- Impliciet toetsen: signalering of het onderwerp 'kinderen willen' aan de orde is
- Zo ja, dan expliciet toetsen

Expliciete toetsing (1)

Verkennend gesprek over

- toekomst
- relatie
- betekenis 'kinderen willen'
- seksuele voorlichting/ anticonceptie
- voorstelling leven met kind

Hulpmiddel: 'praten over de kindwens'

Expliciete toetsing (2)

Onderzoek mogelijkheden:

- Zorg en opvoeding kind
- Netwerk
- Woonomstandigheden
- Werk
- Financiën

Hulpmiddelen: oefenpop, bezoek kinderopvang, 'weet ik waarvoor ik kies?', folders consultatiebureau e.d.

Expliciete toetsing (3)

Multidisciplinaire advisering o.b.v.

- Risico's
- Beschermende factoren

Doel: bevorderen 'goed genoeg ouderschap' en wegnemen risicofactoren

Hulpmiddelen: lijst 'risico/beschermende factoren'

Lijst 'Risico/beschermende factoren'

Draaglast		Draagkracht
Risicofactoren		Beschermende factoren
	A. Factoren die samenhangen met kenmerken van ouders	
	<i>1. Ervaringen uit de eigen opvoeding en leefomstandigheden vroeger</i>	
onvoldoende:	voorbeeldfunctie van de eigen ouder	voldoende:
nee	verzorging, liefde en affectie gekregen	ja
ja:	mishandeling of verwaarlozing in stamgezin	nee:
ja:	uithuisplaatsing (meerdere vormen mogelijk)	nee:
nee	voorgelicht over seksualiteit en ouderschap	ja
	<i>2. Sociaal emotionele eigenschappen</i>	
afwezig:	emotionele stabiliteit	aanwezig:
negatief:	zelfbeeld	positief:
laag:	frustratietolerantie	hoog:
onvoldoende:	impulscontrole	voldoende:
onvoldoende:	gewetensfunctie	voldoende:
onvoldoende:	vertrouwen in anderen	voldoende:
onvoldoende:	vermogen tot zelfreflectie	voldoende:
	<i>3. Handicap</i>	
nee	zelfstandig een huishouden kunnen voeren	ja
onvoldoende:	leerbaar zijn	voldoende:
onvoldoende:	geleerde in andere situaties kunnen toepassen	voldoende:
onvoldoende:	situaties kunnen inschatten	voldoende:
afwezig:	bereidheid om ondersteuning te aanvaarden	aanwezig:
afwezig:	bereidheid en mogelijkheid veranderingsgericht aan de slag te gaan	aanwezig:
	intelligentienivo	
	scholing	
	<i>4. Gezinsamenstelling</i>	
niet stabiel:	relatie	stabiel:
nee:	aanwezigheid van een sterke partner	ja:
nee:	samenleven met anderen (al dan niet familie)	ja:
ja:	aanwezigheid van meer kinderen	nee:
	<i>5. Sociaaleconomische positie</i>	
nee:	woning	ja:
nee:	werk	ja:
nee:	voldoende inkomen	ja:
	<i>6. Sociaal netwerk / sociale ondersteuning</i>	
onvoldoende	nabijheid of bereikbaarheid van mensen in netwerk	voldoende
	frequentie van de contacten	
negatief:	verwachtingen van de omgeving t.a.v. ouderschap	positief:
niet steunend	houding van de omgeving	steunend
negatief:	contacten met burens	positief:
	<i>7. Woonomgeving</i>	
anders:	culturele achtergrond t.o.v. de buurt	zelfde:
slecht	bereikbaarheid van voorzieningen	goed
ja:	achterstandwijk	nee:

Momenten in praktijk: zwangerschap

- Ongepland: eventueel alsnog risico- en beschermende factoren in kaart brengen
- MDO: gerichte advisering cliënt betreffende toekomstig ouderschap (voorzieningen treffen voor gunstige opvang moeder en toekomstig kind)
- Niet gewenst: mogelijkheid afbreken zwangerschap aan de orde stellen
- Zorgen welzijn kind: melding bij Veilig Thuis

Momenten in praktijk: gezinsbegeleiding

- Anticonceptie
- Activering: kennisoverdracht en aanleren vaardigheden (verzorgen baby, spelen met baby, bieden veilige omgeving)
- Ondersteuning: in dagelijkse praktijk met waar nodig corrigerend optreden (Hoe reageer ik op mijn kind? Hoe bouw ik een relatie met kind op?)